

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลัก แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้มาตรการพิเศษในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ ศึกษาสาระสำคัญของกฎหมายและกลไกการบังคับใช้มาตรการพิเศษตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมาย โดยเฉพาะประเด็นการกำหนดมาตรการพิเศษที่มีความจำเป็นและยังไม่มีกำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ โดยศึกษาเปรียบเทียบกับอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 และมาตรการพิเศษของต่างประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักรและสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี รวมทั้งมาตรการพิเศษในกฎหมายอื่นของประเทศไทยที่มุ่งปราบปรามอาชญากรรมลักษณะพิเศษ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย โดยการจัดทำร่างแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.

ผลการศึกษาเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย สรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ประการแรก เพื่อศึกษาหลัก แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้มาตรการพิเศษในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ พบว่า หลักแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องที่จะนำมาใช้วิเคราะห์ประกอบการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ทฤษฎีองค์กรอาชญากรรม เนื่องจากองค์กรอาชญากรรมเป็นธุรกิจผิดกฎหมายที่ส่งผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ความมั่นคง และความสงบเรียบร้อยของสังคม ทำให้ประเทศชาติเสียหายอย่างร้ายแรงมาโดยตลอด แนวคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับอาชญากรรมลักษณะพิเศษ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการแสวงหาพยานหลักฐานในคดีอาญาและทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมายอาญาที่เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของแต่ละรัฐ การใช้เทคนิคการสืบสวนพิเศษตามอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 ซึ่ง

เป็นหลักสากลระหว่างประเทศที่กำหนดให้มีวิธีการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษและความผิดเกี่ยวกับองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ส่วนการศึกษาหลักการของกฎหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้มาตรการพิเศษของประเทศไทยและต่างประเทศนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดการจัดตั้งกรมสอบสวนคดีพิเศษและภารกิจของหน่วยงาน หลักการและสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 มาตรการพิเศษตามอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 การบังคับใช้มาตรการพิเศษพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 และมาตรการพิเศษของต่างประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักรและสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ปรากฏตามบทบทวนวรรณกรรม

วัตถุประสงค์ประการที่สอง เพื่อศึกษาสาระสำคัญของกฎหมายและกลไกการบังคับใช้มาตรการพิเศษตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 พบว่า มาตรการพิเศษตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 รวมถึงกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนคดีพิเศษเป็นมาตรการที่ได้บัญญัติไว้เป็นอำนาจพิเศษสำหรับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษนอกเหนือไปจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเป็นมาตรการที่มีประสิทธิภาพสูงในการสืบสวนสอบสวนกฎหมายบัญญัติให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจในการดำเนินการโดยใช้วิธีการเทคนิคพิเศษ แต่จะต้องเป็นคดีความผิดทางอาญาที่มีลักษณะพิเศษตามที่มาตรา 21 กำหนดไว้ โดยมาตรการที่กฎหมายให้อำนาจคือ การใช้มาตรการพิเศษในการแสวงหาพยานหลักฐานเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเอกสารพยานหลักฐานใด ๆ ดังเช่น การใช้วิธีการดักฟังทางโทรศัพท์ โทรสาร หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นใด เป็นต้นได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ตามที่กฎหมายกำหนด (มาตรา 25) และการจัดทำเอกสารหลักฐานในการเข้าไปแฝงตัวในองค์กรหรือกลุ่มบุคคลใด (มาตรา 27)

วัตถุประสงค์ประการที่สาม เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้มาตรการพิเศษ การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ และความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่า พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 มีการกำหนดมาตรการพิเศษในการสืบสวนสอบสวนความผิดที่มีลักษณะพิเศษตามที่พระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดไว้ตามมาตรา 21 ได้แก่ คดีความผิดทางอาญาที่มีความซับซ้อน คดีความผิดทางอาญาที่มีหรืออาจมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือระบบ

เศรษฐกิจของประเทศ คดีความผิดทางอาญาที่มีลักษณะเป็นความผิดข้ามชาติหรือเป็นองค์กรอาชญากรรม คดีความผิดทางอาญาเกี่ยวข้องกับผู้ทรงอิทธิพล และคดีความผิดทางอาญาที่มีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่เป็นผู้ต้องสงสัยหรือเป็นผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องหา โดยมีจุดมุ่งหมายให้มาตรการพิเศษเป็นเครื่องมือทางกฎหมายที่มีประสิทธิภาพให้แก่เจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ได้แก่ การกำหนดมาตรการในการเข้าถึงข้อมูล การได้มาซึ่งเอกสารข้อมูลข่าวสารซึ่งส่งทางไปรษณีย์ โทรเลข โทรศัพท์ โทรสาร คอมพิวเตอร์ เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ ในการสื่อสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อทางเทคโนโลยีใด การกำหนดการมอบหมายให้บุคคลใดจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใดขึ้น หรือการแฝงตัวเข้าไปองค์กรหรือกลุ่มบุคคลใดเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวน อย่างไรก็ตาม มาตรการพิเศษเท่าที่มีอยู่ในพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 ยังมีปัญหาเกี่ยวกับประเภทของมาตรการพิเศษ และปัญหาในการบังคับใช้มาตรการพิเศษหลายประการ กล่าวคือ ปัญหาเกี่ยวกับประเภทคดีพิเศษพบว่า มาตรการพิเศษของพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 ที่กำหนดไว้เพียง 2 มาตรการ ได้แก่ มาตรการเข้าถึงข้อมูล (ดักฟัง) และมาตรการแฝงตัวและการจัดทำเอกสารหลักฐานที่ใช้ในการแฝงตัว ซึ่งยังขาดบางมาตรการตามที่อนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 กำหนดไว้ และยังมีมาตรการที่จำกัดกว่ากฎหมายอื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน ได้แก่ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาชญากรรม พ.ศ. 2550 ปัญหาการบังคับใช้มาตรการพิเศษที่กฎหมายยังคงมุ่งเน้นดำเนินการได้เฉพาะในกรอบกระบวนการภายในประเทศ ไม่สอดคล้องกับลักษณะของคดีพิเศษที่เป็นองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ เนื่องจากมีข้อจำกัดเกี่ยวกับวิธีการสืบสวนสอบสวน การประสานงานกับหน่วยงานระหว่างประเทศ และปัญหาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐอาทิ ปัญหาอัตราค่าจ้างและเครื่องมือในการปฏิบัติงาน ปัญหาการขาดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการนำเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน เป็นต้น

วัตถุประสงค์ประการที่สี่ เพื่อศึกษาแนวทางการบังคับใช้มาตรการพิเศษที่ปรากฏในอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 และหน่วยงานบังคับใช้มาตรการพิเศษของต่างประเทศ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 พบว่า อนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 ที่กำหนดตัวอย่างและรายละเอียดมาตรการพิเศษไว้ 3

มาตรการด้วยกัน ได้แก่ มาตรการสะกดรอยโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Surveillance) การปฏิบัติการอำพราง (Undercover) และมาตรการจัดส่งภายใต้การควบคุม (Controlled delivery) ส่วนมาตรการพิเศษของต่างประเทศที่ศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศสหรัฐอเมริกาพบว่า มีประเภทของมาตรการพิเศษและขอบเขตการใช้อำนาจที่ครอบคลุมมากกว่า กฎหมายการสอบสวนคดีพิเศษของไทย

วัตถุประสงค์ประการสุดท้าย เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษของประเทศไทยโดยกำหนดมาตรการพิเศษและมาตรการอื่นที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักสากล โดยการจัดทำร่างแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. นั้น ผู้วิจัยได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่มีหลักการ ในการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 ได้แก่ การแก้ไขเพิ่มเติม บทบัญญัติมาตรา 27 เกี่ยวกับมาตรการแฝงตัวและการจัดทำเอกสารหลักฐาน การกำหนดเพิ่มเติม อำนาจในการเข้าถึงข้อมูลทางการเงินที่จำเป็นในการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ การกำหนดเพิ่มเติม มาตรการเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุม การกำหนดเพิ่มเติมมาตรการสะกดรอยด้วยอิเล็กทรอนิกส์ และการกำหนดเพิ่มเติมมาตรการกักตัวไว้เป็นพยาน รายละเอียดปรากฏในข้อเสนอแนะ

5.2 ข้อเสนอแนะ

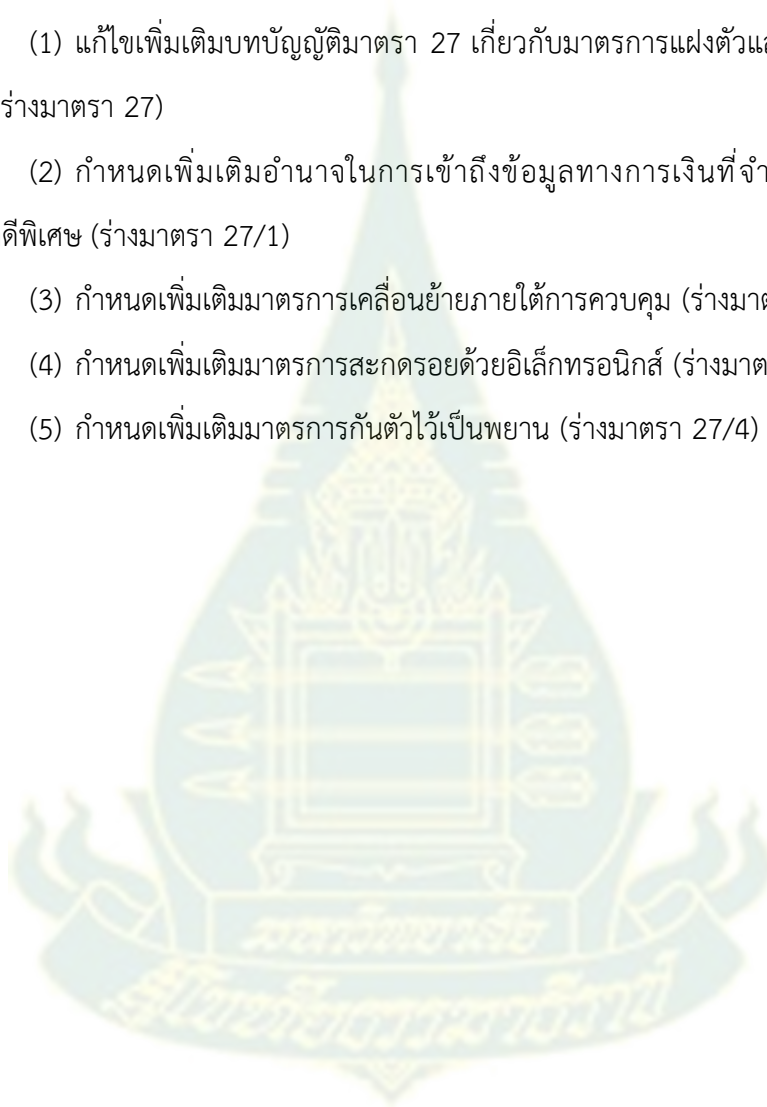
ผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับมาตรการพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ ได้นำมาสู่ ข้อเสนอแนะของงานวิจัยได้แก่ การจัดทำร่างแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. เพื่อให้กรมสอบสวนคดีพิเศษนำร่างกฎหมายดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในการตรากฎหมาย กำหนดมาตรการพิเศษที่จำเป็นต่อการแก้ไขปัญหาการดำเนินคดีพิเศษ ทำให้ประเทศไทยมีกฎหมายที่ สอดคล้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 และมีมาตรการที่มีประสิทธิภาพในดำเนินการกับอาชญากรรมพิเศษและทำลายองค์กร อาชญากรรม รวมทั้งอาชญากรรมข้ามชาติให้หมดไป โดยสาระสำคัญของร่างแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. และแนวทางการตรากฎหมายลำดับรอง มีดังนี้

5.2.1 ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 ดังต่อไปนี้

- (1) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรา 27 เกี่ยวกับมาตรการแฝงตัวและการจัดทำเอกสารหลักฐาน (ร่างมาตรา 27)
- (2) กำหนดเพิ่มเติมอำนาจในการเข้าถึงข้อมูลทางการเงินที่จำเป็นในการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ (ร่างมาตรา 27/1)
- (3) กำหนดเพิ่มเติมมาตรการเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุม (ร่างมาตรา 27/2)
- (4) กำหนดเพิ่มเติมมาตรการสะกดรอยด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (ร่างมาตรา 27/3)
- (5) กำหนดเพิ่มเติมมาตรการกักตัวไว้เป็นพยาน (ร่างมาตรา 27/4)

ร่าง

พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ...

เป็นปีที่ ... ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกความในมาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 27 ในกรณีจำเป็นและเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานสอบสวนคดีพิเศษผู้ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดี หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย มีอำนาจให้บุคคลใด จัดทำเอกสารหรือหลักฐานใดขึ้น หรือเข้าไปแฝงตัวในองค์กรหรือกลุ่มคนใด เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวน

แฝงตัว หมายถึง การแทรกซึมหรือฝังตัวเข้าไปในองค์กรหรือกลุ่มคนใด หรือการดำเนินการทั้งหลายเพื่อปิดบังสถานะหรือวัตถุประสงค์ของการดำเนินการโดยลงมืออื่นให้เข้าใจไปในทางอื่น หรือเพื่อมิให้รู้ความจริงเกี่ยวกับการสืบสวน หรือการสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนและมีเหตุอันสมควร ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจให้บุคคลใด จัดทำเอกสารหรือหลักฐานใดขึ้น หรือเข้าไปแฝงตัวในองค์กรหรือกลุ่มคนใด เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวนไปก่อน แล้วรายงานให้ผู้มีอำนาจอนุญาตตามวรรคหนึ่งทราบโดยเร็ว

การอนุญาตตามวรรคหนึ่งและการดำเนินการตามวรรคสาม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

การจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใด หรือการเข้าไปแฝงตัวในองค์กร หรือกลุ่มคนใดเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวนตามมาตรา นี้ ให้ถือว่าเป็นการกระทำโดยชอบ

ในกรณีมีความจำเป็นต้องจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใดขึ้นเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนหรือการสอบสวน ให้อธิบดี หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย แจ้งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน หรือบุคคลใด เพื่อขอให้ดำเนินการจัดทำเอกสารหรือหลักฐานดังกล่าวและให้หน่วยงานหรือบุคคลใดที่ได้รับแจ้งปฏิบัติตามคำขอดังกล่าว

ในกรณีที่บุคคลใดได้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ หรือได้ให้การช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินการตามมาตรา นี้โดยชอบและได้กระทำโดยสุจริต ย่อมได้รับความคุ้มครอง ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญาและทางปกครอง”

มาตรา 4 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 27/1 มาตรา 27/2 มาตรา 27/3 และมาตรา 27/4 แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547

“มาตรา 27/1 ในกรณีที่มีพยานหลักฐานตามสมควรว่าบัญชีลูกค้าของสถาบันการเงิน หรือข้อมูลทางการเงินใด ถูกใช้ อาจถูกใช้ มีความเกี่ยวพันเชื่อมโยงกับการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ หรือเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์เพื่อติดตามร่องรอยทางการเงิน พนักงานสอบสวนคดีพิเศษซึ่งอธิบดี หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย มอบหมายเป็นหนังสือจะยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่อศาลอาญาเพื่อมีคำสั่งอนุญาตให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษเข้าถึงบัญชี ข้อมูลทางการเงิน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลดังกล่าวนี้ก็ได้

เมื่อศาลได้สั่งอนุญาตตามความในวรรคหนึ่ง ผู้เกี่ยวข้องกับัญชี ข้อมูลทางการเงินตามคำสั่งดังกล่าว จะต้องให้ความร่วมมือเพื่อให้เป็นไปตามความในมาตรา นี้”

“มาตรา 27/2 ในกรณีจำเป็นและเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวนการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษผู้ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดี หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายแล้วแต่กรณี มีอำนาจให้มีการเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุม

การเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุม หมายความว่า การครอบครองชั่วคราวซึ่งของผิดกฎหมายหรือต้องสงสัยเพื่อส่งต่อแก่ผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ คำสั่ง หรือการสะกดรอยติดตามของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ เพื่อการสืบสวนสอบสวนความผิดและเพื่อระบุตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องในการกระทำความผิดนั้น

หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขออนุญาต การอนุญาต และการเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ ในกฎกระทรวงดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีมาตรการควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจด้วย

การกระทำและพยานหลักฐานที่ได้มาจากการกระทำของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามมาตรานี้ ให้รับฟังเป็นพยานหลักฐานได้”

“มาตรา 27/3 พนักงานสอบสวนพิเศษอาจใช้เครื่องมือสื่อสารโทรคมนาคม เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ หรือด้วยวิธีการอื่นใดเฉพาะในการสะกดรอยผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดหรือจะกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ เพื่อสืบสวน จับกุม แสวงหาและรวบรวมพยานหลักฐาน ดำเนินคดีและเพื่อประโยชน์ในการขยายผลการจับกุมผู้อยู่เบื้องหลังการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”

“มาตรา 27/4 บุคคลใดซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ หากได้ให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญในการที่จะใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดดังกล่าวได้นั้น และอธิบดีเห็นสมควร จะกักผู้นั้นไว้เป็นพยาน โดยห้ามมิให้ดำเนินคดีอาญากับบุคคลซึ่งถูกกักไว้เป็นพยานนั้น และบุคคลนั้นอาจได้รับความช่วยเหลือได้ตามสมควรจนคดีถึงที่สุด ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ กคพ. กำหนด”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี

5.2.2 แนวทางการตรากฎหมายลำดับรอง

เมื่อร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีผลเป็นกฎหมาย โดยการประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว จะมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไปตามความในมาตรา 2 ผู้รักษาการตามกฎหมายมีหน้าที่ต้องดำเนินการหรือปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติฯ โดยการตรากฎหมายลำดับรองจำนวน 5 ฉบับ ดังต่อไปนี้

ก. กฎหมายลำดับรองที่ออกโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

(1) กฎกระทรวงว่าด้วยการจัดทำเอกสารหรือหลักฐาน หรือการแฝงตัวเพื่อสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 และมาตรา 27 แห่งร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใดชั้นหรือปฏิบัติการแฝง การอนุญาต การควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวนการกระทำความผิดในคดีพิเศษ

(2) กฎกระทรวงว่าด้วยการเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุมเพื่อสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 และมาตรา 27/2 แห่งร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการขออนุญาต การอนุญาต การเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุม การควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจ เพื่อการสืบสวนความผิดในคดีพิเศษ

(3) กฎกระทรวงว่าด้วยการสะกดรอยด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 และมาตรา 27/3 แห่งร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการขออนุญาต การดำเนินการ การควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจ เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนจับกุม แสวงหาและรวบรวมพยานหลักฐานเกี่ยวกับผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดหรือจะกระทำความผิดในคดีพิเศษ โดยใช้เครื่องมือสื่อสารโทรคมนาคม เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์หรือด้วยวิธีการอื่นใดในการสะกดรอย

ข. กฎหมายลำดับรองที่ออกโดยคณะกรรมการคดีพิเศษ

(1) ประกาศ กคพ. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการกักตัวบุคคลไว้เป็นพยาน พ.ศ. อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 10 และมาตรา 27/4 แห่งร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

5.2.3 การตรากฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงยุติธรรม พ.ศ.

สืบเนื่องจากร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ความในมาตรา 27/1 มีการเสนอให้เพิ่มเติมมาตรการในการเข้าถึงข้อมูลบัญชีลูกค้าของสถาบันการเงินหรือข้อมูลทางการเงินใด ถูกใช้ อาจถูกใช้ มีความเกี่ยวพันเชื่อมโยงกับการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ หรือเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์เพื่อติดตามร่องรอยทางการเงิน ซึ่งจำเป็นต้องมีส่วนงานที่ปฏิบัติหน้าที่และมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวิเคราะห์ทางการเงิน ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะให้กระทรวงยุติธรรมตรากฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงยุติธรรม พ.ศ. อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 ฉ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินพ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2543 เพื่อกำหนดหน่วยงานใหม่ภายใต้กรมสอบสวนคดีพิเศษ ที่มีหน้าที่และรับผิดชอบในการปฏิบัติการตามกฎหมายในเรื่องการดำเนินการตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน โดยอาจจัดตั้งเป็น “กองตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน” และกำหนดอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) ดำเนินการเกี่ยวกับมาตรการตรวจสอบบัญชีลูกค้าของสถาบันการเงิน หรือข้อมูลทางการเงิน เพื่อขยายผลไปยังเครือข่ายผู้กระทำความผิด โดยการประสานความร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานเอกชน สถาบันการเงินทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(ข) กำกับ ควบคุม และกลั่นกรองการใช้อำนาจในการตรวจสอบบัญชีลูกค้าของสถาบันการเงิน หรือข้อมูลทางการเงิน ตามที่ได้รับมอบหมายจากปลัดกระทรวง หรือคณะกรรมการ กคพ.

(ค) รวบรวมพยานหลักฐาน ตรวจสอบและพิสูจน์ทราบทางบัญชีที่เกี่ยวกับการ
กระทำความผิดในคดีพิเศษ

(ง) ประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน เพื่อประโยชน์ในการติดตาม
เส้นทางการเงินของผู้กระทำความผิด

(จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
หรือที่ได้รับมอบหมาย

